

A rendezvény támogatói:

BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZATA
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KEREKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának megyei/körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: SOLTÉSZNÉ ALMÁSI ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: MARCZIS GYÖRGYNÉ (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Bihar: BÁTHORI ÉVA (Ady Endre Líceum, Nagyvárad)
Borsod-Abaúj-Zemplén: KOZMA LÁSZLÓ (Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Sajószentpéter)
Budapest: **Dél-Buda:** FEHÉR KAPLÁR ATTILA (Gazdagrét-Törökugrató Általános Iskola)
Délkelet-Pest: GRATZER KÁROLYNÉ (Puskás Ferenc Általános Iskola)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: BÉKÉSSY SZILVIA (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KOVÁCS JUDIT (Karinthy Frigyes ÁMK Általános Iskola)
Kelet-Pest: SZIGETI MÁTYÁS (Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola)
Kőbánya-Zugló: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Közép-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Közép-Pest: HALÁSZ TAMÁS (Fasori Evangélikus Gimnázium)
Nyugat-Buda: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: PAPP LÁSZLÓ (Kertvárosi Katolikus Általános Iskola, Hódmezővásárhely)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: PALASICS TAMÁS (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KISSNÉ HORVÁTH ÁGNES (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
Hargita: HODGYAI LÁSZLÓ (Hargita Megye Tanfelügyelősége, Csíkszereda)
Heves: LUDVIGNÉ FÓTOS ERZSÉBET (Balassi Bálint Általános Iskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: HOHNER NATALJA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Kolozs: NYITRAI JÁNOS (János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár)
Kovácsna: UGRON SZABOLCS (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy)
Nógrád: KISSNÉ SÁRI JUDIT (Általános Iskola és Kollégium, Salgótarján)
Pest megye – délkelet: HERBAYNÉ DUDÁS ÉVA (Batthyány Kázmér Gimn., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: RÉTINÉ MUNKÁCSI ÁGOTA (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy: KAZSOKINÉ REINHARDT KATALIN (Gróf Széchenyi I. Ált. Isk., Balatonföldvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: BÍRÓ ÉVA (Eötvös József Általános Iskola, Vásárosnamény)
Tolna: GENCSLERNÉ HERCZEG ÁGOTA (Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád)
Vas: HORVÁTHNÉ SÁMSON ANDREA (NYME Bolyai János Gyakorló Iskola, Szombathely)
Veszprém: HORVÁTH SZILÁRDNÉ (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
Zala: GRÓFNÉ GYÖRKÖS VALÉRIA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, végyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI MATEMATIKA CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
8. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A verseny megálmodója és a feladatsorok összeállítója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

BÉKÉSSY SZILVIA középiskolai tanár
TASSYNÉ BERTA ANDREA középiskolai tanár
CSUKA RÓBERT egyetemi hallgató

Anyanyelvi lektor:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/matek>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Az alábbiak közül hány egész szám adható meg úgy, hogy semelyik négy megadott szám összege ne legyen osztható 4-gyel?
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8
- Mennyi az $\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2}$ kifejezés lehetséges legnagyobb értéke, ha a , b és c páronként különböző egész számok?
(A) $\frac{40}{36}$ (B) $\frac{49}{36}$ (C) $\frac{9}{4}$ (D) $\left(\frac{7}{6}\right)^2$ (E) $\frac{10}{9}$
- Mennyi az $1 - 2 - 3 + 4 + 5 - 6 - 7 + 8 + 9 - 10 - 11 + 12 + \dots$ műveletsor pontos értéke, ha benne 1-től 2017-ig szerepelnek az egész számok?
(A) -2017 (B) -2016 (C) 0 (D) 2016 (E) 2017
- Hány fokok lehet annak az egyenlő szárú háromszögnek valamelyik szöge, amelyben két magasságvonal egyenese 70° -os szöget zár be egymással?
(A) 35 (B) 40 (C) 45 (D) 50 (E) 55
- Egy háromjegyű számra teljesül, hogy ha elhagyjuk a balról első számjegyét, akkor az így kapott kétjegyű szám osztható 7-tel; ha a középső számjegyét hagyjuk el, akkor a megmaradó kétjegyű szám osztható 5-tel; míg ha az utolsó számjegyét hagyjuk el, akkor a megmaradó kétjegyű szám osztható 3-mal. Összesen hány ilyen tulajdonságú háromjegyű szám van?
(A) 0 (B) 2 (C) 4 (D) 6 (E) 8
- Adott három különböző számjegy. Képezzétek e három számjegyből az összes lehetséges – különböző számjegyekből álló – egyjegyű, kétjegyű és háromjegyű számot, majd adjátok ezeket össze! Az összeg ekkor lehet...
(A) 1165 (B) 1225 (C) 1848 (D) 1960 (E) 2016
- Három egyforma $1 \times 1 \times 1$ -es kockából az ábrán látható módon összeragasztottunk egy L betűhöz hasonló alakzatot. Az alábbiak közül melyik méretű tömör kocka rakható össze több ilyen alakzattal?
(A) $2 \times 2 \times 2$ (B) $3 \times 3 \times 3$ (C) $4 \times 4 \times 4$ (D) $6 \times 6 \times 6$ (E) $8 \times 8 \times 8$
- A MATEMATIKA szóban Zsuzsi minden betűt egy számjegyre, összeadásjelre (+) vagy kivonásjelre (-) cserélt úgy, hogy az így kapott művelet eredménye 2016 lett (az azonos betűket azonos, a különböző betűket különböző jelre). Az alábbiak közül mire cserélhette Zsuzsi a T betűt?
(A) + (B) - (C) 1 (D) 3 (E) 4

- Az A szám számjegyei összegének négyzete megegyezik az A^2 szám számjegyeinek összegével. Összesen hány ilyen kétjegyű pozitív A szám létezik?
(A) 4 (B) 5 (C) 7 (D) 9 (E) 15
- Az első Föld-Mars találkozón kiderült, hogy a marslakóknak szintén két lábuk van, amelyek éppen olyanok, mint az emberek lábai, viszont a marslakók kezeinek száma és rajtuk az ujjak száma már más, mint a Földön. Noha a marslakók 6-tal többen voltak, mint a földiek, ujjaik száma (a kezeket és a lábakat is figyelembe véve) összesen 1-gyel kevesebb volt, mint a földieké. Összesen hány résztvevője lehetett ennek a találkozásnak?
(A) 9 (B) 100-nál kevesebb (C) 115 (D) 250-nél kevesebb (E) 250-nél több
- Az ABC háromszögben $AB = BC$, és a háromszög AT magassága fele olyan hosszú, mint AH szögfelezője (ahol T és H is a BC egyenesen található). Az alábbiak közül hány fokok lehet az ABC háromszög valamely belső szöge?
(A) 10 (B) 20 (C) 80 (D) 140 (E) 160
- 13 gyerek leült egy kerek asztalhoz. Elhatározták, hogy a fiúk egymásnak igazat mondanak, de a lányoknak hazudnak; a lányok is egymásnak igazat mondanak, de a fiúknak hazudnak, és ezt be is tartották. Egyikük ezt mondta a jobb oldali szomszédjának az asztalnál ülőkről: „Többségben vannak a fiúk.” Ő a saját jobb oldali szomszédjának: „Többségben vannak a lányok.” Ő a jobb szomszédjának: „Többségben vannak a fiúk.” Ő is a jobb szomszédjának: „Többségben vannak a lányok.”, és így tovább, végül az utolsó azt mondta az elsőnek: „Többségben vannak a fiúk.” (Minden állítás a 13 fős társaság egészére vonatkozott.) Tekintsünk a körön két olyan lányt, akik között (valamelyik irányban) nem ül másik lány. Összesen hány fiú ülhet köztük ebben az irányban?
(A) 0 (B) 1 (C) 2 (D) 3 (E) 4
- Az alábbiak közül hány különböző szám írható egy kör kerületére úgy, hogy mindegyik egyenlő legyen két szomszédja szorzatával?
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Daraboljatok fel a rácsvonalak mentén egy 8×8 -as sakktáblát 7 téglalpra úgy, hogy mindegyik téglalapban megegyezzen a fehér és a fekete mezők száma, de bármelyik két téglalapban különböző legyen a fehér mezők száma! Keressétek meg az összes megoldást! (Két megoldást nem tekintünk különbözőnek, ha az egyik és a másik megoldás darabjai párba állíthatók úgy, hogy az egyes párokban ugyanannyi a fehér mezők száma.)